

«Türkmenistanyň Prezidenti hakynda»

Türkmenistanyň kanuny 2011-nji ýylyň 21-nji maýynda kabul edilen № 192-IV Türkmenistanyň Kanuny esasynda güýjüni ýitiren diýip ykrar edilen.

TÜRKMENISTANYŇ K A N U N Y

Türkmenistanyň Prezidenti hakynda

(Türkmenistanyň Mejlisiniň Maglumatlary, 2007 ý., № 2, 52-nji madda)

Şu Kanun Türkmenistanyň Prezidentiniň işiniň hukuk, ykdysady, guramaçylyk we beýleki esaslaryny kesgitleýär, onuň işini üpjün etmek boýunça döwlet kepilliklerini belleýär, şeýle hem öz ygtyýarlaryny ýerine ýetirmegini bes eden Türkmenistanyň Prezidentine we onuň maşgala agzalaryna kepillikleri üpjün edýär.

I bab. Türkmenistanyň Prezidentiniň hukuk derejesi

1-nji madda. Türkmenistanyň Prezidenti

1. Türkmenistanyň Prezidenti döwletiň we ýerine ýetiriji häkimiýetiň baştutanydyr, Türkmenistanyň iň ýokary wezipeli adamydyr, ol milli garaşsyzlygyň we Türkmenistanyň bitaraplyk hukuk ýagdaýynyň, ýurt bitewiliginiň, Konstitusiýanyň we halkara ylalaşyklarynyň berjaý edilmeginiň kepilli hökmünde çykyş edýär.

2. Türkmenistanyň Prezidenti döwlet häkimiýetiniň ähli şahalarynyň ylalaşykly işlemegini we häkimiýet edaralarynyň halkyň önündäki jogapkärçiligini üpjün edýär.

3. Türkmenistanyň Prezidenti eldegrilmesizlik hukugyna eýedir. Onuň namysy we mertebesi kanun arkaly goralýar.

2-nji madda. Türkmenistanyň Prezidentiniň işiniň hukuk esaslary

Türkmenistanyň Prezidentiniň işiniň hukuk esasyny Türkmenistanyň Konstitusiýasy, şu Kanun we Türkmenistanyň beýleki kadalaşdyryjy hukuk namalary düzýär.

3-nji madda. Türkmenistanyň Prezidentiniň saýlawlary

1. Türkmenistanyň Prezidenti ählumumy, deň we göni saýlaw hukugynyň esasynda gös-göni Türkmenistanyň halky tarapyndan gizlin ses bermek arkaly saýlanýlýar.

2. Türkmenistanyň Prezidentiniň saýlawlary "Türkmenistanyň Prezidentiniň saýlawlary hakynda" Türkmenistanyň Kanunyna laýyklykda geçirilýär.

4-nji madda. Türkmenistanyň Prezidentiniň wezipä girişmek dabarasy (inaugurasiýa)

1. Türkmenistanyň Prezidentiniň wezipä girişmek dabarasy (inaugurasiýa) we onuň ygtyýarlarynyň ykrar edilmegi Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň mejlisinde şu aşakdaky tertipde geçirilýär:

1) Türkmenistanda saýlawlary we sala salşyklary geçirmek baradaky Merkezi

toparyň (mundan beýläk Merkezi saýlaw topary) başlygy Türkmenistanyň Prezidentiniň saýlawlary boýunça ses bermeleriň netijelerini yglan edýär;

2) Halk Maslahatynda başlyklyk ediji Türkmenistanyň Prezidentiniň saýlawlarynyň jemlerini tassyklamak we Türkmenistanyň saýlanan Prezidentiniň ygtyýarlaryny ykrar etmek hakyndaky meseläni sese goýýar;

3) Halk Maslahatynda başlyklyk ediji Türkmenistanyň Prezidentiniň wezipä girişmek dabarasynyň başlanandygy hakynda yglan edýär;

4) dabaraly marşyň owazy astynda Hormat garawulynyň esgerleri Türkmenistanyň Döwlet baýdagyny, Türkmenistanyň Prezidentiniň Tuguny, Türkmenistanyň Konstitusiýasyny we Türkmenistanyň Prezidentiniň Tapawutlandyryjy nyşanyň Halk Maslahatynyň mejlisler zalyna getirýärler;

5) Türkmenistanyň Prezidenti ýörite enjamlaşdyrylan münbere barýar, Hormat garawulynyň esgeri onuň sag tarapynda Türkmenistanyň Konstitusiýasyny goýýar;

6) Türkmenistanyň Prezidenti sag elini Türkmenistanyň Konstitusiýasyna goýup, Watana we Türkmenistanyň halkyna wepaly boljakdygyna kasam edýär:

“Türkmenistanyň Konstitusiýasyny we Türkmenistanyň kanunlaryny berjaý etmäge, türkmen döwletiniň ähli raýatlarynyň hukuklarynyň kepili bolmaga;

özbaşdak garaşsyz türkmen döwletini mundan beýläk-de ösdürmegiň hatyrasyna, ähli halkyň ruhubelent maksada okgunlylygyny gazanmaga;

öz ähli güýjümi we ukyplarymy türkmen halkyny birleşdirmäge we jebisleşdirmäge, onuň parahat durmuşyny goramaga bagyş etjekdigime;

türkmenistanlylaryň häzirki we geljekki nesilleriniň, Oguz hanyň nesilleriniň şöhratyny has-da beýgeltmekleri, bilimli, tutanýerli, başarnykly, dogruçyl adamlar bolmaklary üçin ähli mümkinçilikleri peýdalanjakdygyma;

Beýik Saparmyrat Türkmenbaşynyň ata-babalarymyzyň tükeniksiz ruhy mirasymyza esaslanan sargytlarynyň baky dabaralanmagynyň hatyrasyna özümiň ähli gujur-gaýratymy gönükdirjekdigime;

türkmen halkyna wepaly we dogruçyl hyzmat etjekdigime kasam edýärim.”;

7) Türkmenistanyň Prezidenti Türkmenistanyň Döwlet baýdagynyň önünde baş egýär we Watanyň mukaddes baýdagynyň aşaky gyrasyny öpýär;

8) Merkezi saýlaw toparynyň başlygy Türkmenistanyň welaýatlarynyň bäsisine wekilçilik edýän hormatly ýaşulularyň gatnaşmagynda döwlet baştutanyna Türkmenistanyň Prezidentiniň şahsyýetnamasyny, Türkmenistanyň Prezidentiniň Tuguny we Türkmenistanyň Prezidentiniň Tapawutlandyryjy nyşanyň gowşurýar;

9) Türkmenistanyň Prezidentiniň wezipä dabaraly girişmeginiň şanyňa Türkmenistanyň Döwlet Senasy ýaňlanýar;

10) ýagty ýola we hoşniýetli işlere pata bermegiň nyşany hökmünde Türkmenistanyň Prezidentiniň önünde ak keçe ýazylýar, oňa türkmen saçagy, okly sagdak, keramatly Gurhan we Ruhnama eltilýär. Türkmenistanyň Prezidenti geçip bolmaýan milli mukaddesliklere baş egýär;

11) Türkmenistanyň Prezidenti Türkmenistanyň halkynyň önünde söz sözleýär.

2. Hormat garawulynyň serkerdesi Watana, halka we Türkmenistanyň Prezidentine wepaly gulluk etmäge taýýardygy hakynda döwlet baştutanyna raport berýär. Dabaraly marşyň we top okunyň, batly ädilyän ädimleriň sesiniň astynda Hormat garawulynyň esgerleri Türkmenistanyň Prezidentiniň önünden geçýärler.

3. Eger şahs ygtyýarlaryň ikinji möhletine Türkmenistanyň Prezidentligine saýlanan mahalynda Türkmenistanyň Prezidentiniň Tapawutlandyryjy nyşany oňa gaýtadan gowşurylmaýar.

4. Türkmenistanyň Konstitusijasynyň 60-njy maddasynyň ikinji böleginde göz önünde tutulan ýagdaýda Prezidentiň ygtyýarlary Türkmenistanyň Prezidentiniň wezipesini wagtlaýyn ýerine ýetirijä geçen gününden başlap 60 günden gijä galman kasam edilýär.

5-nji madda. Türkmenistanyň Prezidentiniň Tapawutlandyryjy nyşanlary

1. Türkmenistanyň Prezidenti Türkmenistanyň Prezidentiniň Tuguna we Türkmenistanyň Prezidentiniň Tapawutlandyryjy nyşanyna eýedir.

2. Türkmenistanyň Prezidentiniň Tugunyň we Türkmenistanyň Prezidentiniň Tapawutlandyryjy nyşanynyň ýazgysy Türkmenistanyň kanunlary bilen kesgitlenilýär.

6-njy madda. Türkmenistanyň Prezidentiniň wezipe bolmagy bilen baglanyşykly çäklendirmeler

Türkmenistanyň Prezidenti Türkmenistanyň Mejlisiniň deputaty bolup bilmez.

7-nji madda. Türkmenistanyň Prezidentiniň ygtyýarlary

1. Türkmenistanyň Prezidenti:

1) Türkmenistanyň Konstitusijasyny we Türkmenistanyň kanunlaryny durmuşa geçirýär;

2) beýleki döwletler bilen gatnaşyklarda Türkmenistana wekilçilik edýär;

3) Türkmenistan tarapyndan baglaşylan, tassyklanylmaga degişli bolmadyk halkara şertnamalarynyň hereketini duruzmak hakynda karar kabul edýär;

4) daşary ýurt döwletlerindäki, döwletara we halkara guramalarynyň ýanyndaky Türkmenistanyň ilçilerini we beýleki diplomatik wekillerini belleýär we yzyna çagyryr;

5) daşary ýurt döwletleriniň diplomatik wekilleriniň ynanç we yzyna çagyryş hatlaryny kabul edýär;

6) Halk Maslahatynyň mejlisinde ýurtdaky ýagdaý hakynda her ýyl çykyş edýär, içeri we daşary syýasatyň has möhüm meseleleri barada habar berýär;

7) Halk Maslahatynyň karary boýunça sala salşyklaryny geçirmegiň senesini belleýär;

8) Türkmenistanyň Ýaragly Güýçleriniň Belent Serkerdebaşysydyr, ol ählumumy ýa-da bölekleyin harby gulluga çagyryşlary geçirmek, Ýaragly Güýçleri ulanmak we söweşeň ýagdaýa getirmek hakynda buýruk berýär. Bu hereketleri tassyklamak meselesine Halk Maslahaty tarapyndan garalýar;

9) Türkmenistanyň Ýaragly Güýçleriniň ýokary serkerdelerini belleýär;

10) Türkmenistanyň Döwlet howpsuzlyk geňeşiniň işine ýolbaşçylyk edýär;

11) raýatlaryň howpsuzlygyny üpjün etmek üçin, Türkmenistanyň bütin çäklerinde ýa-da aýry-aýry ýerlerinde adatdan daşary düzgünini girizýär;

12) rehim etme hem-de günä geçme çärelerini amala aşyrýar;

13) Türkmenistanyň raýatlygyna kabul etmek we raýatlygyndan çykamak, gaçybatalga bermek hakyndaky meseleleri çözüär;

14) Türkmenistanyň ordenleri we beýleki sylaglary bilen sylaglaýar, hormatly atlary, harby atlary, beýleki ýörite döwlet atlaryny we tapawutlandyryş atlaryny dakýar;

15) Türkmenistanyň Mejlisine kanunlaryň taslamalaryny girizýär;

16) Türkmenistanyň kanunlaryna gol çekýär ýa-da özüniň närazy ýerlerini görkezmek bilen gaýtdan ara alyp maslahatlaşmak we sese goýmak üçin iki hepdeden

gijä goýman kanuny Türkmenistanyň Mejlisine gaýtarýar;

17) Türkmenistanyň Mejlisiniň maslahatyny möhletinden öň çagyýar;

18) Türkmenistanyň Döwlet býujetini we onuň ýerine ýetirilişi hakyndaky hasabaty Türkmenistanyň Mejlisiniň garamagyna we tassyklamagyna berýär;

19) Türkmenistanyň Mejlisiniň razylygy bilen Türkmenistanyň Ýokary kazyýetiniň Baýlygyny, Türkmenistanyň Baş prokuroryny, Türkmenistanyň İçeri işler ministrini we Türkmenistanyň Adalat ministrini wezipä belleýär we wezipesinden boşadýar;

20) Türkmenistanyň Konstitusiýasynda göz önünde tutulan halatlarda Türkmenistanyň Mejlisini möhletinden öň ýatyrýar;

21) wezipä girişenden soň bir aýyň içinde Türkmenistanyň Ministrler Kabinetini we onuň düzümini döredýär, oňa baştutanlyk edýär we onuň işine ýolbaşçylyk edýär;

22) Türkmenistanyň ähli kazylaryny wezipä belleýär we wezipesinden boşadýar;

23) Türkmenistanyň ähli prokurorlaryny wezipä belleýär we wezipesinden boşadýar;

24) Türkmenistanyň Konstitusiýasy we kanunlary bilen öz ygtyýaryna degişli edilen beýleki meseleleri çözüýär.

2. Türkmenistanyň Prezidentiniň öz ygtyýarlaryny beýleki edaralaryň ýa-da wezipeli adamlaryň ýerine ýetirmegine bermäge haky ýokdur, Türkmenistanyň Konstitusiýasynyň 55-nji maddasynyň 2-nji, 9-njy we 11-nji bentlerinde göz önünde tutulan, Türkmenistanyň Mejlisiniň Baýlygyna berlip bilinjek ygtyýarlar muňa degişli däldir.

II bab. Türkmenistanyň Prezidentiniň namalary

8-nji madda. Türkmenistanyň Prezidentiniň namalary

1. Türkmenistanyň Prezidenti Türkmenistanyň ähli ýerinde hökmany güýje eýe bolan permanlary, kararlary we buýruklary çykarýar.

2. Türkmenistanyň Prezidentiniň permanlary - munuň özi Türkmenistanyň Konstitusiýasynyň we kanunlarynyň esasynda we olary ýerine ýetirmek üçin Türkmenistanyň Prezidenti tarapyndan çykarylan kadalaşdyryjy hukuk namalarydyr.

3. Türkmenistanyň Prezidentiniň kararlary we buýruklary-Türkmenistanyň Konstitusiýasynyň, Türkmenistanyň kanunlarynyň we Türkmenistanyň Prezidentiniň permanlarynyň esasynda we olary ýerine ýetirmek üçin Türkmenistanyň Prezidenti tarapyndan çykarylýan kadalaşdyryjy hukuk namalarydyr.

9-njy madda. Türkmenistanyň Prezidentiniň namalarynyň taslamalaryny taýýarlamak we olary onuň garamagyna bermek

1. Türkmenistanyň Prezidentiniň namalarynyň taslamalary:

1) Türkmenistanyň Prezidentiniň diwanynyň gurluş düzüm birlikleri;

2) Türkmenistanyň Ministrler Kabineti;

3) Türkmenistanyň Baş prokuraturasy;

4) Türkmenistanyň Ministrler Kabinetiniň düzümine girmeyän Türkmenistanyň ýerine ýetiriji merkezi edaralary;

5) Türkmenistanyň Prezidenti tarapyndan kesgitlenilýän beýleki döwlet edaralary we wezipeli adamlary tarapyndan taýýarlanylýar.

2. Türkmenistanyň Prezidenti tarapyndan çykarylan namalary belgilemek onuň ygtyýarlarynyň möhletiniň çäklerinde alnyp barylýar. Namalaryň asyl nusgalary we olar üçin maglumatlar Türkmenistanyň Prezidentiniň diwanynyň degişli gurluş düzüm birliginde saklanylýar we Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenen möhletler

gutarandan soň, Türkmenistanyň Prezidentiniň arhiwine iberilýär.

3. Türkmenistanyň Prezidentiniň namalarynyň taslamalaryny taýýarlamagyň Türkmenistanyň kanunçylygy tarapyndan bellenen tertibiniň berjaý edilişine Türkmenistanyň Prezidentiniň diwany tarapyndan gözegçilik edilýär.

10-njy madda. Türkmenistanyň Prezidentiniň namalaryny herekete getirmegiň we çap etmegiň tertibi

1. Türkmenistanyň Prezidentiniň kadalaşdyryjy hukuk häsiýetdäki namalary, eger olary herekete getirmegiň başga möhleti göz önünde tutulmadyk bolsa, onda olar resmi taýdan çap edilen ýa-da başga usul bilen hemmeleriň dykgatyna ýetirilen gününden güýje girýär.

2. Türkmenistanyň Prezidentiniň namalary "Kadalaşdyryjy hukuk namalary hakynda" Türkmenistanyň Kanununda bellenen resmi metbugat serişdelerinde çap edilýär.

3. Türkmenistanyň döwlet syrlaryny ýa-da kanun arkaly goralýan başga syry özünde saklaýan Türkmenistanyň Prezidentiniň namalary çap edilmäge degişli däldir. Şeýle namalaryň asyl nusgalarynda gizlinligiň resmi ýazgysy goýulýar we olar bellenen tertipde olaryň hereketi degişli edilen edaralarynyň, guramalarynyň wezipeli adamlaryň we raýatlaryň dykgatyna ýetirilýär.

11-nji madda. Türkmenistanyň Prezidentiniň namalaryna üýtgetmeler we goşmaçalar girizmegiň, şeýle hem olaryň hereketini ýatyrmagyň tertibi

1. Türkmenistanyň Prezidentiniň namalaryna üýtgetmeler we goşmaçalar:

1) Türkmenistanyň Prezidentiniň permanlary bilen – Türkmenistanyň Prezidentiniň permanlaryna;

2) Türkmenistanyň Prezidentiniň kararlary we buýruklary bilen-Türkmenistanyň Prezidentiniň kararlaryna we buýruklaryna girizilýär.

2. Türkmenistanyň Prezidentiniň permanlarynyň hereketi:

1) Türkmenistanyň Prezidentiniň permanlary Türkmenistanyň Prezidentiniň permanlary bilen;

2) Türkmenistanyň Prezidentiniň kararlary we buýruklary Türkmenistanyň Prezidentiniň permanlary, kararlary we buýruklary bilen ýatyrylýar.

3. Türkmenistanyň Prezidentiniň birmeňzeş hukuk güýjüne eýe bolan namalarynyň arasynda çaprazlyklar ýüze çykan mahalynda, eger Türkmenistanyň Prezidentiniň degişli namasy bilen başga zat bellenilmedik bolsa, soň güýje giren namadan goldanmak gerek.

III bab. Türkmenistanyň Prezidentiniň döwlet üpjünçiligi

12-nji madda. Türkmenistanyň Prezidentiniň we onuň maşgala agzalarynyň döwlet üpjünçiligi

1. Türkmenistanyň Prezidenti:

1) Türkmenistanyň paýtagtynda gulluk jaýy, şäher eteginde rezidensiýasy we Türkmenistanyň her bir welaýat merkezinde rezidensiýalary, paýtagtyň şäher eteginde döwlet daçasy;

2) ýörite maksatly awtomobil ulagy, ýörite enjamlaşdyrylan uçar, dikuçar we otlusy bilen, şeýle hem ýörite enjamlaşdyrylan ulag serişdeleriniň beýleki görnüşleri;

3) ýörite aragatnaşyk serişdeleri;

4) Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenen tertipde iş haky we her ýylky tölenilýän rugsat;

5) lukmançylyk we şypahana-kurort hyzmaty;

6) şahsy kitaphanasynyň we arhiwiniň döredilmegi we saklanylmagy bilen üpjün edilýär.

2. Türkmenistanyň Prezidentiniň we onuň maşgala agzalarynyň ýaşayyş jaý we ulag hyzmaty Türkmenistanyň Prezidentiniň diwanynyň Iş dolandyryş müdirligi we Türkmenistanyň Prezidentiniň Howpsuzlyk gullugy, şeýle Türkmenistanyň Milli howpsuzlyk ministrligi tarapyndan öz ygtyýarlaryna laýyklykda üpjün edilýär.

3. Türkmenistanyň Prezidentini ýörite aragatnaşyk serişdeleri bilen üpjün etmek Türkmenistanyň Prezidentiniň Howpsuzlyk gullugy tarapyndan amala aşyrylýar.

4. Türkmenistanyň Prezidentiniň we onuň maşgala agzalarynyň lukmançylyk we şypahana-kurort hyzmaty Türkmenistanyň Prezidentiniň diwanynyň Iş dolandyryş müdirligi tarapyndan üpjün edilýär.

5. Türkmenistanyň Prezidentiniň we onuň maşgala agzalarynyň işi, hyzmaty we howpsuzlygy Türkmenistanyň Döwlet býujetiniň hasabyna üpjün edilýär.

6. Türkmenistanyň Prezidentiniň wezipede bolan döwründe näsaglygy ýa-da onuň aradan çykmagy boýunça onuň öz borçlaryny ýerine ýetirmäge mümkinçiligi bolmadyk mahalynda Türkmenistanyň Prezidenti wezipesinden möhletinden öň boşadylan halatlarynda onuň maşgala agzalarynyň döwlet üpjünçiligi şu Kanunyň 19-njy we 20-nji maddalaryna laýyklykda guralýar.

13-nji madda. Türkmenistanyň Prezidentiniň goragy

1. Türkmenistanyň Prezidentiniň goragy Türkmenistanyň Prezidentini Howpsuzlyk gullugynyň üstüne ýüklenilýär.

2. Türkmenistanyň Prezidentiniň aýaly (äri) we Türkmenistanyň Prezidenti bilen bile ýaşayan beýleki maşgala agzalary goraga degişlidir.

14-nji madda. Türkmenistanyň Prezidentiniň diwany

Türkmenistanyň Prezidentiniň diwany döwlet edarasy bolup, onuň üstüne şu aşakdakylar ýüklenilýär:

1) Türkmenistanyň Prezidentiniň işini üpjün etmek;

2) ýurtdaky işleriň ýagdaýy hakynda Türkmenistanyň Prezidentine öz wagtynda doly habar bermek;

3) Türkmenistanyň Prezidentiniň namalaryny gürrüňsiz we gutarnykly ýerine ýetirmek hem-de olaryň ýerine ýetirilişine gözegçilik etmek;

4) Türkmenistanyň Prezidenti tarapyndan bellenenilýän beýleki ygtyýarlary amala aşyrmak.

15-nji madda. Türkmenistanyň Prezidentiniň ýanyndaky maslahat beriş-maslahatçy organlar, guramalar we edaralar

1. Türkmenistanyň Prezidentiniň konstitusion ygtyýarlaryny amala aşyrmak we onuň işini üpjün etmek maksady bilen Türkmenistanyň Prezidentiniň ýanynda maslahat beriş-maslahatçy organlar, guramalar we beýleki edaralar döredilýär.

2. Türkmenistanyň Prezidentiniň ýanyndaky maslahat beriş-maslahatçy organlar, guramalar we beýleki edaralar hakyndaky düzgünnamalar Türkmenistanyň Prezidenti

tarapyndan tassyklanylýar.

IV bap. Türkmenistanyň Prezidentiniň ygtyýarlarynyň bes edilmegi we ygtyýarlarynyň geçmegi

16-njy madda. Türkmenistanyň Prezidentiniň ygtyýarlarynyň bes edilmegi

Türkmenistanyň Prezidentiniň ygtyýarlary bes edilýär:

- 1) Türkmenistanyň täze saýlanan Prezidentiniň wezipä girişen pursadyndan;
- 2) Türkmenistanyň Konstitusiýasynda belenen tertipde onuň näsaglygy boýunça öz wezipelerini ýerine ýetirmäge mümkinçiligi bolmadyk mahalynda wezipeden möhletinden öň boşadylan ýagdaýynda;
- 3) Türkmenistanyň Prezidenti tarapyndan Türkmenistanyň Konstitusiýasy we kanunlary bozulan mahalynda. Şu ýagdaýda Türkmenistanyň Halk Maslahaty Türkmenistanyň Prezidentine ynam bildirmän biler we Türkmenistanyň Konstitusiýasynda belenen tertipde ony çalyşmak hakyndaky meseläni Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň mejlisine çykaryp biler;
- 4) başga sebäpler boýunça, eger Türkmenistanyň Prezidenti öz borçlaryny ýerine ýetirip bilmese.

17-nji madda. Türkmenistanyň Prezidentiniň ygtyýarlarynyň geçmegi

Möhletinden öň boşadylanda, çalşylanda ýa-da başga sebäpler boýunça Türkmenistanyň Prezidenti öz borçlaryny ýerine ýetirip bilmese, Türkmenistanyň täze Prezidentiniň saýlanylmagyna çenli onuň ygtyýarlary Türkmenistanyň Konstitusiýasynda belenen tertipde başga ygtyýarly adama geçýär.

V bap. Öz ygtyýarlaryny ýerine ýetirmegi bes eden Türkmenistanyň Prezidentine we onuň maşgala agzalaryna kepillikleri üpjün etmek

18-nji madda. Öz ygtyýarlaryny ýerine ýetirmegi bes eden Türkmenistanyň Prezidentiniň we onuň maşgala agzalarynyň eldegrilmesizligi

1. Öz ygtyýarlaryny ýerine ýetirmegi bes eden Türkmenistanyň Prezidenti (mundan beýläk - Eks-Prezident) eldegrilmesizlige eýedir. Eger görkezilen hereketler onuň Türkmenistanyň Prezidentiniň ygtyýarlaryny ýerine ýetirmegi bilen baglanyşykly işler boýunça önümçiligiň barşynda amala aşyrylsa, ol Türkmenistanyň Prezidentiniň ygtyýarlaryny ýerine ýetiren döwründe öz eden etmişleri üçin jenaýat we administratiw jogapkärçiligine çekilip, şeýle hem tutulyp saklanyp, tussag edilip, ýany dökülip, sorag edilip ýa-da şahsy gözden geçirilip bilinmez.

Eks-Prezidentiň we onuň maşgala agzalarynyň eldegrilmesizligi olaryň eýeleýän ýaşayyş we gulluk jaýlaryna, olaryň peýdalanýan ulag serişdelerine, aragatnaşyk serişdelerine, olara degişli resminamalara we goşlara, onuň alşan hatlaryna degişlidir.

2. Eks-Prezident agyr ýa-da aýratyn agyr jenaýat edendiginiň wakasy boýunça jenaýat işi gozgalan halatynda eldegrilmesizlikden mahrum edilip bilner.

Türkmenistanyň Baş prokurory görkezilen adam babatda onuň Türkmenistanyň Prezidentiniň ygtyýarlaryny ýerine ýetiren döwründe eden agyr ýa-da aýratyn agyr jenaýaty bilen baglanyşykly jenaýat işi gozgalan halatynda ony eldegrilmesizlikden

mahrum etmek hakyndaky tekliplamany Türkmenistanyň Halk Maslahatyna iberýär.

Türkmenistanyň Halk Maslahaty Türkmenistanyň Baş prokurorynyň tekliplamasyny hasaba almak bilen Eks-Prezidenti eldegrilmesizlikden mahrum etmek hakyndaky meselä bir aý möhletde garaýar, bu mesele boýunça çözgüt kabul edýär we ol hakda Türkmenistanyň Baş prokuroryna üç gün möhletde habar berýär.

Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Eks-Prezidenti eldegrilmesizlikden mahrum etmäge razylyk bermekden boýun gaçyranlygy hakyndaky çözgüdi degişli jenaýat işi boýunça önümçilikden aýyryan ýagdaýdyr.

3. Eks-Prezidenti eldegrilmesizlikden mahrum etmek hakyndaky meselä garalanda tekliplama çykarylan Eks-Prezident Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň mejlisine gatnaşmaga haklydyr.

19-njy madda. Eks-Prezidente we onuň maşgala agzalaryna döwletiň durmuş kepillikleri

1. Eks-Prezident we onuň maşgala agzalary şu aşakdaky döwlet durmuş kepillikleri bilen üpjün edilýär:

- 1) döwlet jaýy we daçasy bilen;
- 2) ýörite aragatnaşygyň we ulag hyzmatynyň berilmegini goşmak bilen Türkmenistanyň kanunçylygynda göz önünde tutulan tertipde hemişelik ýa-da wagtlaýyn ýaşaýan ýerlerinde döwlet goragy bilen;
- 3) Türkmenistanyň Prezidenti tarapyndan öz ygtyýarlaryny ýerine ýetirmegini bes eden gününde berlen lukmançylyk hyzmaty bilen;
- 4) hökmany döwlet ätiýaçlandyrmasy bilen;
- 5) Türkmenistanyň Ministrler Kabineti tarapyndan kesgitlenilýän tertipde we möçberlerde her aýlyk zähmet haky bilen;
- 6) aeroportlaryň we aeromenzilleriň, demir ýol menzilleriniň we beketleriniň, deňiz menzilleriniň (portlarynyň) we derýa menzilleriniň resmi adamlary we wekiller toparlary üçin zallaryndan peýdalanmak;
- 7) hökümet derejesinde poçta we telegraf ýollamalaryny ibermek (bermek);
- 8) kömekçiler bilen, olaryň iş tertibi Türkmenistanyň Prezidentiniň diwanynyň Iş dolandyryş müdirligi tarapyndan kesgitlenilýär.

2. Döwlet häkimiýeti we dolandyryş edaralarynyň, ýerine ýetiriji ýerli häkimiýet we ýerli öz-özüňi dolandyryş edaralarynyň, guramalarynyň we edaralarynyň Eks-Prezidente durmuş kepillikleri bilen üpjün etmek bilen baglanyşykly çykdajylary Türkmenistanyň Döwlet býujetiniň serişdeleriniň hasabyna töleniýär.

20-nji madda. Aradan çykan Eks-Prezidentiň maşgala agzalaryna döwletiň durmuş kepillikleri

1. Eks-Prezident aradan çykan mahalynda:

1) jaýlama we ýatlama däbini amal etmegi guramak Türkmenistanyň Ministrler Kabinetiniň üstüne ýüklenilýär we Türkmenistanyň Döwlet býujetiniň serişdeleriniň hasabyna amala aşyrylýar;

2) onuň maşgala agzalaryna onuň aradan çykan gününde Türkmenistanyň Durmuş üpjünçiligi hakyndaky kanunçylygy bilen bellenen ekleýjisini ýitirenligi boýunça döwlet pul kömeginiň in az möçberiniň 20 essesine deň pul möçberinde her aýlyk pul kömegi belleniýär. Görkezilen pul komegine hukugy bolan maşgala agzalarynyň topary we ony tölemegiň möhletleri Durmuş üpjünçiligi hakynda Türkmenistanyň kanunçylygy bilen

kesgitlenilýär.

2. Eks-Prezident aradan çykandan soň şu maddanyň birinji böleginiň 2-nji bendinde görkezilen adamlara Türkmenistanyň Döwlet býujetiniň serişdeleriniň hasabyna döwlet daçasýndan, ýörite aragatnaşykdan we ulagdan, lukmançylyk hyzmatyndan ömürlik peýdalanmak hukugy berilýär.

**Türkmenistanyň
Prezidenti**

**Gurbanguly
Berdimuhamedow**

Aşgabat şäheri,
2007-nji ýylyň 28-nji iýuny
№ 127-III

Symfony\Component\HttpFoundation\File\Exception\FileNotFoundException: The file "C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\public\Türkmenistanyň Prezidenti hakynda.doc" does not exist in file C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\symfony\HttpFoundation\File\File.php on line 36

```
#0 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\symfony\HttpFoundation\BinaryFileResponse.php(94): Symfony\Component\HttpFoundation\File\File->__construct('C:\\Users\\Admini...')
#1 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\symfony\HttpFoundation\BinaryFileResponse.php(52): Symfony\Component\HttpFoundation\BinaryFileResponse->setFile('C:\\Users\\Admini...', 'attachment', false, true)
#2 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\ResponseFactory.php(165): Symfony\Component\HttpFoundation\BinaryFileResponse->__construct('C:\\Users\\Admini...', 200, Array, true, 'attachment')
#3 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\app\Http\Controllers\ActController.php(35): Illuminate\Routing\ResponseFactory->download('C:\\Users\\Admini...')
#4 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Controller.php(54): App\Http\Controllers\ActController->export_word('36796')
#5 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\ControllerDispatcher.php(45): Illuminate\Routing\Controller->callAction('export_word', Array)
#6 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Route.php(262): Illuminate\Routing\ControllerDispatcher->dispatch(Object(Illuminate\Routing\Route), Object(App\Http\Controllers\ActController), 'export_word')
#7 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Route.php(205): Illuminate\Routing\Route->runController()
#8 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Router.php(721): Illuminate\Routing\Route->run()
#9 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(128): Illuminate\Routing\Router->Illuminate\Routing\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#10 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\app\Http\Middleware\Check.php(30): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#11 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): App\Http\Middleware\Check->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#12 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\app\Http\Middleware\Locale.php(27): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#13 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): App\Http\Middleware\Locale->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#14 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Middleware\SubstituteBindings.php(50): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#15 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTMP\www\vendor\laravel\framework\
```

```
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Routing\Middleware\
SubstituteBindings->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#16 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\VerifyCsrfToken.php(78): Illuminate\
Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#17 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\
VerifyCsrfToken->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#18 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\View\Middleware\ShareErrorsFromSession.php(49): Illuminate\Pipeline\
Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#19 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\View\Middleware\
ShareErrorsFromSession->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#20 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Session\Middleware\StartSession.php(121): Illuminate\Pipeline\
Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#21 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Session\Middleware\StartSession.php(64): Illuminate\Session\
Middleware\StartSession->handleStatefulRequest(Object(Illuminate\Http\Request),
Object(Illuminate\Session\Store), Object(Closure))
#22 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Session\Middleware\
StartSession->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#23 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Cookie\Middleware\AddQueuedCookiesToResponse.php(37): Illuminate\
Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#24 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Cookie\Middleware\
AddQueuedCookiesToResponse->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#25 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Cookie\Middleware\EncryptCookies.php(67): Illuminate\Pipeline\
Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#26 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Cookie\Middleware\
EncryptCookies->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#27 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(103): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\
Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#28 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Routing\Router.php(723): Illuminate\Pipeline\Pipeline-
>then(Object(Closure))
#29 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Routing\Router.php(698): Illuminate\Routing\Router-
>runRouteWithinStack(Object(Illuminate\Routing\Route), Object(Illuminate\Http\
Request))
#30 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Routing\Router.php(662): Illuminate\Routing\Router-
>runRoute(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Illuminate\Routing\Route))
#31 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Routing\Router.php(651): Illuminate\Routing\Router-
>dispatchToRoute(Object(Illuminate\Http\Request))
#32 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Kernel.php(167): Illuminate\Routing\Router-
>dispatch(Object(Illuminate\Http\Request))
#33 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(128): Illuminate\Foundation\Http\Kernel-
>Illuminate\Foundation\Http\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#34 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\livewire\livewire\
src\DisableBrowserCache.php(19): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\
{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#35 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Livewire\DisableBrowserCache-
>handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#36 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\TransformsRequest.php(21): Illuminate\
Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#37 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\ConvertEmptyStringsToNull.php(31):
```

```
Illuminate\Foundation\Http\Middleware\TransformsRequest->handle(Object(Illuminate\
Http\Request), Object(Closure))
#38 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\
ConvertEmptyStringsToNull->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#39 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\TransformsRequest.php(21): Illuminate\
Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#40 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\TrimStrings.php(40): Illuminate\Foundation\
Http\Middleware\TransformsRequest->handle(Object(Illuminate\Http\Request),
Object(Closure))
#41 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\
TrimStrings->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#42 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\ValidatePostSize.php(27): Illuminate\
Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#43 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\
ValidatePostSize->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#44 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\PreventRequestsDuringMaintenance.php(86):
Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\
Request))
#45 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\
PreventRequestsDuringMaintenance->handle(Object(Illuminate\Http\Request),
Object(Closure))
#46 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\fruitcake\laravel-
cors\src\HandleCors.php(38): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\
{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#47 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Fruitcake\Cors\HandleCors-
>handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#48 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Http\Middleware\TrustProxies.php(39): Illuminate\Pipeline\Pipeline-
>Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#49 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Http\Middleware\TrustProxies-
>handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#50 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(103): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\
Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#51 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Kernel.php(142): Illuminate\Pipeline\Pipeline-
>then(Object(Closure))
#52 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Kernel.php(111): Illuminate\Foundation\Http\Kernel-
>sendRequestThroughRouter(Object(Illuminate\Http\Request))
#53 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\public\index.php(52):
Illuminate\Foundation\Http\Kernel->handle(Object(Illuminate\Http\Request))
#54 {main}
```